

Светски дан без дувана

31. мај 2023. године

Гајимо храну, а не дуван

Светски дан без дувана се сваке године обележава на глобалном, тако и на националном и локалном нивоу у многим земљама света. Кампања има за циљ да информише општу и стручну јавност о последицама употребе дувана, праксама дуванских компанија и о активностима СЗО на сузбијању епидемије дувана, како би људи широм света могли да живе у здравијем окружењу и како би се заштитиле будуће генерације од последица употребе дувана. Смањење потрошње дувана треба идентификовати као кључну меру за постизање циљева одрживог развоја, а не само оних који су директно повезани са здрављем и заштитом животне средине.

Због употребе дувана и изложености дуванском диму сваке године превремено умре најмање осам милиона људи у свету, а у Србији најмање 15 000 људи годишње. Поред тога што доводи до бројних негативних последица по здравље, дуван има негативни утицај на нашу животну средину и тиме додатно штети нашем здрављу. Светска здравствена организација (СЗО) и бројне институције и организације широм света 2023. године обележавају Светски дан без дувана под слоганом „Гајимо храну, а не дуван“.

Утицај употребе дувана на животну средину је велики и одражава се као додатни притисак на ионако оскудне ресурсе наше планете и крхке екосистеме. Ово је посебно присутно у земљама у развоју, јер се тамо организује највећи део производње дувана. Свака попушена цигарета негативно се одражава на природне ресурсе који су већ угрожени, а од њих зависи наше постојање. У свету се 3,2 милиона хектара земље користи за узгајање дувана. Процес узгајања дувана је интензиван процес који захтева велику употребу пестицида и ђубрива, који доприносе деградацији земљишта. Земљиште које се користи за узгој дувана има мањи капацитет за узгој других биљних култура, као што је храна, јер дуван исцрпљује плодност земљишта.

Кључне поруке кампање су:

- Дуван се узгаја у најмање 124 земље у свету, заузимајући земљиште које би се могло користити за узгој усева који хране милионе људи
- Дуван није високо профитабилна култура за фармере и владе, упркос тврдњама дуванске индустрије у свету

- Прелазак са гајења дувана на гајење пољопривредних култура које се користе у исхрани има потенцијал да обезбеди храну милионима породица и унапреди живот пољопривредних произвођача широм света
- Владе широм света би требало да подрже произвођаче дувана да пређу на алтернативне усеве укидањем субвенција за узгој дувана и прерасподелом ресурса за подршку алтернативама за узгој дувана.

Више о кампањи на: <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2023>